

INDUSTRIJSKO-GOSPODARSKI PREGLED

Uređuje: Dušan Ražem

Sprej za detoksikaciju voća, povrća, ruku i radnih površina

Domaća tvrtka Green Planet Production ovih je dana na tržište lansirala proizvod za detoksikaciju voća i povrća Green King Detox sprej, prvi takve vrste u Hrvatskoj. U vremenu sve češćih priča o tretiranju voća i povrća i raspravama o načinu čišćenja, osječka tvrtka osmislila je proizvod za koji tvrde da uklanja gotovo 90 % pesticida, voskova, prljavštine te ostalih nečistoća zaostalih na hrani nakon kemijskih tretmana. Tim povodom, u razgovoru za Privredni vjesnik, vlasnik i glavni direktor tvrtke Green Planet Production Vlatko Kalapoš objašnjava kako je njegov tim stvorio potpuno prirodan proizvod koji dokazano i učinkovito, s lišća i svih površina voća i povrća uklanja zaostale kemikalije kojima se oni obilato tretiraju tijekom uzgoja i skladištenja. Proizvod je jedinstven na hrvatskom i svjetskom tržištu, laboratorijski je testiran, 100 % prirodan i ekološki. Ne sadrži deterdžente ni otapala, te bez ikakvih štetnih nuspojava čini hranu nutritivno kvalitetnijom.

“Danas smo svjedoci sve većeg tretiranja hrane te da bi bilo potpuno zdravo, voće i povrće nije dovoljno isprati u običnoj vodi. Ideja o pokretanju projekta Green Planet i razvoja proizvoda nastala je prije nekoliko godina. A na to su nas potakli svakodnevni napisi i emisije o zagađivanju i pretjeranom tretiranju hrane koju unosimo u organizam. Hrana je, na žalost, prepuna herbicida. Voće i povrće tretira se stotinama puta radi dugotrajnosti, transporta, sprečavanja oboljenja... Green Planet želi svojim proizvodima i uslugama pridonijeti boljem i zdravijem životu i brizi za okolinu”, rekao je dipl. ing. Zvonko Šalek, direktor razvoja i proizvodnje projekta Green Planet.

“Proizvod je jedinstven, prirodan, učinkovit i hrvatski te ga kao takvog želimo u budućnosti predstavljati na svjetskom tržištu. Za sada je kod nas dostupan u većim trgovačkim lancima”, istaknuo je Kalapoš. Dodaje da je distribucija proizvoda povjerena glavnom i generalnom distributeru za Hrvatsku, kao i za još 17 zemalja istočne Europe, tvrtki Orbico i poduzetniku Branku Rogliču. “Orbico je naš jedini i ugovorni zastupnik te distributer i jedino preko Orbica poslujemo sa svim trgovačkim lancima i kupcima”, ističe Kalapoš.

Sadržaj spreja čine prirodni sastojci, zapravo stogodišnji recepti za prirodno uklanjanje nečistoća. Riječ je o bazi specijalne vrste sode bikarbone i specijalnog octa, uz ostale prirodne sastojke u dvije godine proučavanjem omjerima i s dokazanom učinkovitosti. Poanta je u kemijskoj reakciji koja razgrađuje ostatke kemikalija, pojašnjavaju Šalek i Kalapoš. Dovoljno je poprskati voće i povrće i nakon pet minuta oprati pod mlazom vode. Detox sprej ujedno sprječava tamnjenje voća i povrća, pa oni dulje ostaju svježi. Dodatno čišćenje, utrljavanje, močenje ili pranje biljnih namirnica uz ovaj sprej nije potrebno. Istim načinom i redosljedom Green King Detox sprejem mogu se tretirati radne plohe, kuhinjski pribor, ruke...

Testiranjem proizvoda dokazana je učinkovitost u uklanjanju svih površinskih nečistoća i preostalih kemikalija (herbicida, pesticida,

voskova, sredstava za skladištenje...). Upitan o proizvodnji, kapacitetima i mogućnosti isporuke za eventualnu veću potražnju, Kalapoš podsjeća da su plan temeljili na činjenici da su potencijalni korisnici proizvoda zapravo konzumenti voća i povrća i svi oni koji vode brigu o očuvanju vlastitog zdravlja. Prvenstveni cilj je briga o zdravlju i smanjenje utjecaja ostataka štetnih tvari i kemikalija te povratak povjerenja naših kupaca i potrošača u proizvode na policama naših trgovina, kaže Kalapoš.

Proizvedene količine ovise o tržištu i njegovim potrebama. Proizvodne pogone imaju na dva mjesta i spremni su ispuniti sve zahtjeve tržišta. Jedan pogon je u Bregani, blizu granice, a drugi je u Zagrebu na Radničkoj cesti. Prve proizvedene količine Detox spreja su 50 000 komada, a mogu proizvesti i isporučiti do milijun komada proizvoda. Kad je riječ o širenju na ostala europska tržišta, planira se ulazak na tržišta zemalja zapadne Europe također preko distributera. Ujedno, od proljeća 2016. planirano je punjenje proizvoda u Švicarskoj – prvotno za švicarsko tržište, gdje imamo sestrinsku tvrtku Green Planet Switzerland, kaže Kalapoš. U St. Gallenu će, najavljuje, biti i predstavništvo i glavni ured tvrtke za Europu.

Izvor: Privredni vjesnik 3901 od 9. 11. 2015.

Dobar rezultat Alkaloida

Jedna od vodećih farmaceutske kompanije u jugoistočnoj Europi, makedonski Alkaloid, u devet ovogodišnjih mjeseci povećao je ukupnu prodaju za 6 % u odnosu na isto lanjsko razdoblje te je ona dosegla 95,33 milijuna eura. Ukupan konsolidirani izvoz povećan je 10 % zahvaljujući rastu na gotovo svim izvoznim tržištima. Najveći rast od 48 % ostvaren je u Sjedinjenim Američkim Državama. Glavni poslovni segment, farmacija, porastao je 5 %, dok je u ostalim segmentima rast bio 11 %. Dobit prije odbitka financijskih troškova, poreza i amortizacije (EBITDA) iznosi 13,7 milijuna eura (porast od 1 %), dok je neto dobit 7,5 milijuna eura (porast od 5 %). Ukupne investicije Alkaloida iznosile su 8,6 milijuna eura.

Izvor: Privredni vjesnik 3904 od 30. 11. 2015.

Impol kupuje TLM?

Predsjednik Upravnog odbora Impola Jernej Čokl potvrdio je da se tvrtka iz Slovenske Bistrice zanima za kupnju srodne tvrtke TLM iz Šibenika, ali da je prerano govoriti bilo što određenije o takvoj transakciji. Impol 2000 kao krovna tvrtka skupine Impol prošli tjedan zaključio je postupak izdavanja obveznica u visini od 50 milijuna eura, na rok od pet godina i kamatu od 3,8 %. Slovenski prerađivač aluminija objavio je da će svježi kapital upotrijebiti za refinanciranje postojećih obveza, za poboljšanje ročnosti te za nova ulaganja. Očito je da nova ulaganja smjeraju i prema Šibeniku.

Izvor: Privredni vjesnik 3900 od 2. 11. 2015.

INA povećala dobit

Dobit iz osnovne djelatnosti Grupe INA u devet mjeseci iznosila je 1,3 milijarde kn, što je 4 % više u odnosu na 2014., dok je neto dobit iznosila 359 milijuna kn, priopćeno je iz te tvrtke. Povećana je proizvodnja sirove nafte u Hrvatskoj za 21 %, a stabilan financijski položaj tvrtke pokazuje i daljnje smanjenje neto duga od 26 % u usporedbi s prvih devet mjeseci 2014. Kapitalna ulaganja bila su vrijedna 973 milijuna kn. Inina rafinerijska proizvodnja porasla je za 11 %, a prodaja rafinerijskih proizvoda za 6 %.

Izvor: Privredni vjesnik 3901 od 9. 11. 2015.

Mostarski Aluminij želi se povezati s tvrtkama srodnih djelatnosti

Cilj sastanka čelništva Aluminija te rudnika boksita u Posušju i Širokom Brijegu bilo je poslovno povezivanje ovih tvrtki s drugim srodnim poduzećima, ponajprije sa zvočnikom tvornicom glinice Aluminom. Uprava mostarskog Aluminija, uz napore da prevlada proizvodne i financijske teškoće, nastoji pridonijeti i stvaranju preduvjeta za ukupan gospodarski rast i razvitak hercegovačke regije i zemlje u cjelini, ponajprije višestruko korisnim povezivanjem gospodarskih subjekata srodnih djelatnosti unutar Bosne i Hercegovine, ali i šire. Dugoročno, takav način izgradnje zdravih poslovnih odnosa vodi izgradnji snažnog i uspješnog bosanskohercegovačkog aluminijskog klastera, navodi se u priopćenju uprave mostarske tvornice.

Poticaј razvoju rudnika boksita

V. d. direktorica Aluminija Ružica Udovičić i članovi uprave susreli su se s čelnim ljudima rudnika boksita iz Posušja i Širokog Brijega uz nazočnost županijskih vlasti. Cilj sastanka bilo je poslovno povezivanje ovih, za razvoj i zapošljavanje, bitnih hercegovačkih tvrtki s drugim srodnim poduzećima, ponajprije sa zvočnikom Aluminom. Naime, dio boksitne rude iz dvaju hercegovačkih rudnika i do sada je otkupljivao proizvođač glinice iz Zvornika. Stoga se na sastanku razgovaralo o mogućnosti proširenja poslovnog povezivanja s Aluminom, odnosno povećanja plasmata boksita i otkupa glinice od Alumine u količinama koje se dobiju preradom boksita. Time bi se, kako je istaknuto, povećala stabilnost i održivost proizvodnog lanca, a posebice daljnji razvoj rudnika boksita. U Aluminiju kažu da se, imajući u vidu sadašnju godišnju potrošnju glinice, ne radi o nabavi velikih količina glinice iz Zvornika, ali to povezivanje znači kvalitetnu podršku koju u proizvodnoj liniji jedni drugima mogu pružiti, posebice kad je riječ o povećanju eksploatacije boksita u Hercegovini, a time ne samo očuvanja radnih mjesta, nego i povećanja zaposlenosti, izjavila je Ružica Udovičić. Na sastanku se govorilo i o jednom od gorućih problema s kojim se rudnici suočavaju – pretovarnoj željezničkoj stanici u Opinama kod Mostara, protiv čijeg opstanka se buni okolno stanovništvo žaleći se na nepodnošljivu boksitnu prašinu, napose u ljetnim danima. Rudnici su upravi Aluminija predložili izgradnju pretovarne stanice unutar tvorničkog kruga u Mostaru, za što postoje infrastrukturni preduvjeti i kolosijek. No predstavnici Aluminija su zatražili da se, prije konkretnih dogovora i donošenja odluke o mogućoj realizaciji, napravi studija izvodljivosti i utjecaja na okoliš.

Kako do kvalitetnih sirovina?

Na tragu zalaganja Uprave mostarske tvrtke za uspostavljanje suradnje sa zemljopisno bližim tvornicama aluminija, Ružica Udovičić je službeno posjetila i Kombinat aluminija Podgorica. U

razgovoru s direktorom KAP-a Veselinom Pejovićem bilo je riječi o izgradnji dobrih poslovnih odnosa koji bi dvama kombinatima mogli donijeti korist. Jedna od najočitijih mogućnosti partnerskog djelovanja je iznalaženje najpovoljnijih načina nabave visokokvalitetnih sirovina te razmjena informacija o pregovorima s inozemnim otkupljivačima gotovih aluminijskih proizvoda koje ove dvije tvornice vode, navodi se u priopćenju mostarskog Aluminija.

Izvor: Zdravko Latal, Privredni vjesnik 3903 od 23. 11. 2015.

Naftna industrija Srbije među najprofitabilnijim poduzećima u Srbiji

Naftna industrija Srbije i dalje je najprofitabilnije poduzeće u Srbiji iako je dobit tvrtke u 2014. u odnosu na 2013. pala s 48,3 milijarde dinara na 27,8 milijardi. Prema podacima srpske Agencije za privredne registre, druga na listi najuspješnijih tvrtki u 2014. je Telekom Srbija, koja je dobit povećala s 15 na 16,8 milijardi dinara. Agencija još nije objavila cjelovitu analizu poslovanja srpskog gospodarstva u 2014. godini jer je ove godine dostavljanje financijskih izvješća tvrtki kasnilo zbog izmjene njihova sadržaja i uvođenja obvezne dostave putem kvalificiranog elektroničkog potpisa.

Izvor: Privredni vjesnik 3898 od 19. 10. 2015.

Nove tehnologije su važne, ali se sporo uvode

Hrvatski poduzetnici ocijenili su ocjenom 3,99, dakle četvorkom, da su nove tehnologije i njihova primjena u poslovanju važni za tvrtku i ukupno poslovanje. Uglavnom je tehnologija važna za njih 37 %, dok je vrlo važna za njih 40 %. Najvažnijim prednostima uvođenja novih tehnologija 73,1 % anketiranih poduzetnika smatra ubrzanje procesa, 64,3 % snižavanje troškova, 61,1 % navodi jednostavnost upravljanja, dok je za polovinu njih tehnologija bitna jer olakšava planiranje i osigurava bolju kontrolu. Podaci su to iz istraživanja o mišljenju vlasnika i menadžera o važnosti novih tehnologija i njihovom utjecaju na poslovne procese u tvrtkama koje je ekskluzivno za Privredni vjesnik provela agencija Henda. Istraživanje je provedeno među 400 poduzeća, velikih, srednjih i malih, uz zastupljenost uzorka kako po djelatnosti tako i po regionalnom ključu. Direktorica Hendala Marijana Plovanić predstavila je rezultate na konferenciji CFO - Promjene nose nagradu, koju su u Zagrebu organizirali Finance poslovna akademija i Privredni vjesnik, uz partnerstvo s tvrtkom Canon Adria. Istraživanje je pokazalo da samo trećina korisnika aktivno primjenjuje nove tehnologije u svom radu. Gledano po primijenjenim programima, razvidno je da se najviše, 38 % novih tehnologija nalazi u primjeni specifičnoj za djelatnost, gotovo četvrtina za financije, računovodstvo, daljnjih gotovo 13 % za program upravljanja odnosima s kupcima (CRM). Zanimljivo je da je 6,3 % programa vezano uz program praćenja radnog vremena kao novog ulaganja u tehnologiju. Oni koji su ulagali u nove tehnologije najčešće su ulagali male iznose od 10 000 kn, no većina njih je ulagala u tehnologije prije više od pet ili čak 10 godina, a samo 10 % njih je koristilo potpore kod ulaganja. Od onih koji uopće nisu ulagali u tehnologiju njih 11,7 % to namjerava učiniti i za to žele potrošiti desetak tisuća kn te iskoristiti potpore, istaknula je Marijana Plovanić.

Istraživanje je pokazalo još jedan indikativan podatak. Naime, gotovo 50 % anketiranih nije željelo reći koliko su uložili u nove tehnologije. Ako gledamo razdoblje uvođenja novih programa, možemo zaključiti da je samo četvrtina onih koji su uveli takve novitete to učinila u posljednje dvije godine. Dodatnih 27,3 % njih ulagalo je prije tri do pet godina, 23,8 % prije šest do 10 go-

dina, a čak 15,3 % onih koji su ulagali u nove tehnologije učinili su to prije više od 10 godina. Za ocjenu je li podatak o 11,7 % poduzetnika koji su spremni ulagati u novu tehnologiju loš ili katastrofalno loš, potrebno je ipak reći da je u istraživanom uzorku najveći broj malih i srednjih poduzetnika koji nisu zbog raznih, posebice financijskih okolnosti, spremni trenutačno ulagati znatna sredstva u nove tehnologije. Pritom će više od 50 000 kn uložiti njih 12,2 %, 10,6 % će uspjeti izdvojiti između 10 000 i 50 000 kn, dok će najveći dio, trećina onih koji planiraju ulagati, uložiti do 10 000 kn. Istodobno gotovo 60 % njih planira iskoristiti neki vid potpore – ili kroz državne potpore, lokalni sustav ili kroz fondove EU-a. Najveći dio ispitanih poduzetnika u skoro vrijeme ne planira veće investicije u nove tehnologije ili, iskazano u postocima, njih 88,3 %. Iako među poduzetnicima postoji svijest o koristi novih tehnologija u poslovanju, percepcija njihova benefita relativno je neiskorištena. Kako bi se povećalo korištenje, a time i unaprijedilo poslovanje u smislu povećanja efikasnosti općenito, potrebno je približiti nove tehnologije poduzetnicima dodatnom komunikacijom njihovih benefita i mogućnosti dobivanja sufinanciranja, zaključila je direktorica Hendala Marijana Plovanić.

Izvor: Darko Buković, Privredni vjesnik 3904 od 30. 11. 2015.

Podravka dokapitalizira Belupo

Podravka će povećati temeljni kapital svoje farmaceutske tvrtke Belupo za 53,5 milijuna kn izdavanjem novih dionica. Temeljem te odluke, temeljni kapital Belupa povećat će se s 356,5 milijuna na 410,08 milijuna kn. Povećanje temeljnog kapitala provest će se izdavanjem 535 080 novih redovnih dionica na ime. Sve će nove dionice upisati Podravka, kao jedini dioničar Belupa, uplatom u novcu. Odluku o povećanju temeljnog kapitala donijela je Glavna skupština Belupa polovinom listopada.

Izvor: Privredni vjesnik 3898 od 19. 10. 2015.

Kemijska industrija među najuspješnijim industrijama u Sloveniji

Nakon uvida u rang listu najvećih i najuspješnijih slovenskih poduzeća u 2014. godini koju su priredile i ovih dana objavile Finance, prvi dojam stane u samo dvije riječi – ništa novo! Petrol i dalje ima najveći prihod od prodaje (4014 milijun eura), Mercator je najveći poslodavac, a Krka se i dalje diči ostvarenom dobiti.

Kriza na ruskom tržištu smanjila je Krki dobit na međugodišnju razinu za 4 %. Svemu usprkos, farmaceutu iz Novog Mesta ostalo je ispod zaključne crte impresivnih 166,2 milijuna eura čiste dobiti. Vodeći ešalon odskoče po svemu. Prvi dojam potvrđuje poznato, ali može i prevartiti kada je riječ o unutarnjem komešanju koje se događa u cjelokupnom slovenskom gospodarstvu. Vodeći ešalon u koji su Finance uvrstile 101 poduzeće odskoče u prosjeku u svim bitnim sastavnicama. Na svaki euro prihoda od prodaje 101 poduzeće ostvaruje 4,7 centi dobiti prije oporezivanja, što je dvostruko bolji rezultat od onog što ga ostvaruje ukupno gospodarstvo. Poduzeća i skupine s popisa najvećih i najuspješnijih znatno su manje zaduženi od prosječne slovenske tvrtke. Velika poduzeća – da se odreknu ulaganja i plaćanja poreza na dobit te kamata na dug – isplatila bi svoj cjelokupni dug u samo dvije godine i tri mjeseca. Ukupno slovensko gospodarstvo prema izračunu GZS-a ima neto financijskog duga za 4,7 EBITDA. Ukupno gospodarstvo pod tim pretpostavkama trebalo bi za otplatu svoga duga dvostruko više vremena – četiri godine i šest mjeseci. Velika poduzeća bila su istodobno krajnje oprezna u zapošljavanju. Svoje rezultate ostvarila su s 1 % manje zaposlenih. Ukupno gospodarstvo povećalo je zaposlenost u 2014. godini za 4 %. Rang listu najvećih i najuspješnijih poduzeća vrijedi pogledati i kroz

vlasničke naočale. U prvih pedesetak poduzeća svako drugo ima inozemnog vlasnika. Među najbolje uvrstilo se i više poduzeća u vlasništvu menadžera. Od poduzeća u državnom vlasništvu samo se Luka Koper uspjela probiti među vodeća poduzeća.

Izvor: Privredni vjesnik 3898 od 19. 10. 2015.

Položaj kemijske industrije u hrvatskoj prerađivačkoj industriji kako ga pokazuju rezultati konjunktornog testa

U konjunktornom testu što ga je krajem trećeg tromjesečja proveo Centar za poslovna istraživanja Privrednog vjesnika sudjelovalo je 357 tvrtki: 138 iz prerađivačke industrije, 49 iz građevinarstva, 54 iz trgovine i 116 iz uslužnog sektora. Tvrtke uključene u istraživanje ostvaruju 6,35 % ukupnog prihoda i zapošljavaju 6,56 % svih zaposlenih u navedenim djelatnostima. Svi pokazatelji konjunktorne klime su već drugo tromjesečje zaredom u porastu. Najveći porast ponovno je zabilježen u građevinarstvu (16,16 bodova), zatim u uslužnom sektoru (10,59 bodova), trgovini (6,43 boda), dok je najmanje porastao pokazatelj konjunktorne klime u prerađivačkoj industriji (5,10 bodova). U skladu s tim porastao je i indeks ekonomskog raspoloženja i to za osam indeksnih bodova.

I dok su prema rezultatima istraživanja iz prethodnog tromjesečja predviđanja pozitivnih promjena uglavnom bila uz zadržku, uglavnom samo s najavama zaustavljanja nepovoljnih kretanja, posljednji rezultati ohrabruju te se na temelju njih može očekivati oživljavanje hrvatskog gospodarstva do kraja ove i početkom iduće godine. Pokazatelj konjunktorne klime u prerađivačkoj industriji PKI porastao je u odnosu na drugo tromjesečje za 5,1 bod i sada iznosi 15,3. To je njegovo drugo uzastopno povećanje koje izražava optimizam gospodarstvenika u tom sektoru. Ako se uvaži empirijski potvrđeno svojstvo prethodnja PKI-ja industrijskoj proizvodnji, može se očekivati da će u prvom polugodištu iduće godine u prerađivačkoj industriji gospodarska aktivnost oživjeti. Pozitivni pomaci očekuju se već krajem ove godine, kako je najavio porast PKI-ja u prethodnom tromjesečju.

Sezonski prilagođene ocjene narudžbi i očekivane proizvodnje su se povećale, a ocjene sadašnjeg stanja zaliha gotovih proizvoda su se smanjile. To je dovelo do porasta PKI-ja, ali i do porasta kompozitnog indikatora ESI na razini cjelokupnog gospodarstva. Optimizam se može pročitati i po pojedinim pitanjima koja nisu uključena u pokazatelj. Tako je samo 18 % anketiranih izjavilo da je došlo do smanjenja potražnje za njihovim proizvodima u odnosu na prethodno tromjesečje. Visoke i zadovoljavajuće narudžbe iz inozemstva imalo je 65 % anketiranih. Stanje zaliha najvažnijih sirovina ocijenili su uglavnom kao zadovoljavajuće ili relativno visoko, a konkurentski položaj na tržištu je u 90 % slučajeva nepromijenjen ili poboljšan. Stoga je općenita ocjena sadašnjeg položaja tvrtki u prerađivačkoj industriji zadovoljavajuća ili čak vrlo dobra (92 % anketiranih). Opseg izvoznih poslova je u porastu (24 %) ili nepromijenjen u odnosu na prethodno tromjesečje (61 %), a manje od 20 % anketiranih očekuje pogoršanje poslovnog položaja u sljedećih šest mjeseci. Posebno treba istaknuti izrazito pozitivnu ocjenu likvidnosti. Naime, 65 % anketiranih ocijenilo je da je njihova likvidnost dobra, odnosno bez poteškoća.

Promatrano po odjeljcima (u kojima je anketirano više od pet tvrtki) lako se uoči da još uvijek postoje područja prerađivačke industrije u kojima je prisutan pesimizam izražen daljnjim smanjenjem PKI-ja. Posebno je to izraženo u proizvodnji kože (-52,59), proizvodnji gume i plastike (-31,73) i proizvodnji ostalih prijevoznih sredstava (-25,07). Optimizmom dominiraju proizvodnja strojeva i uređaja (+34,31) te popravak i instaliranje strojeva i opreme (+34,68).

Tablica 1 – PKI i promjene PKI-ja po odjeljima

Odjelci NKD-a 2007. (Sektor prerađivačke industrije PKI)	Promjena bodova	
C10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	14,71	17,77
C15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	-44,46	-52,59
C16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja	50,06	-8,47
C17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	23,14	11,79
C18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	19,16	1,94
C20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	20,05	7,99
C22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	-2,92	-31,73
C23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	10,64	-14,02
C25 proizvodnja gotovih metalnih proizvoda osim strojeva	44,68	6,20
C27 Proizvodnja električne opreme	23,44	-4,67
C28 Proizvodnja strojeva i uređaja	32,18	34,31
C30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	2,70	-25,07
C31 Proizvodnja namještaja	34,79	-17,26
C32 Ostala prerađivačka industrija	40,24	26,85
C33 Popravak i instaliranje strojeva i opreme	9,92	34,68
C Prerađivačka industrija	15,28	5,10

Izvor: Privredni vjesnik 3899 od 26. 10. 2015.

Položaj kemijske industrije u Makedoniji

Više od 400 poslovnih ljudi, poduzetnika, vlasnika, investitora, osnivača, pokretača novih tvrtki okupilo se nedavno u Skopju na 6. konferenciji Biznis plus, kako bi podijelili svoja iskustva, raspravljali o izazovima s kojima se suočavaju, dajući prijedloge o tome kako poboljšati regionalnu suradnju među poduzećima. Biznis plus, inače, utemeljili su mediji iz šest zemalja – Slovenije, BiH, Makedonije, Srbije, Crne Gore te Hrvatske.

Skopska konferencija bila je prigoda i za obilježavanje 15 godina djelovanja makedonskog Kapitala, poznatog tjednika i poslovnog portala. Tim povodom predstavljeno je i njihovo posebno izdanje o 200 najjačih i najuspješnijih makedonskih tvrtki. Svih 200 najvećih makedonskih tvrtki ostvarilo je 8,13 milijardi eura prihoda u poslovnoj 2014., što je rast od 8,23 % u odnosu na godinu prije. Ukupna njihova dobit prelazi 220 milijuna eura, ali je ta dobit 40 % manja u odnosu na godinu prije. Dvije stotine najvećih tvrtki u Makedoniji zapošljava 74 222 osobe. Najviše njih, 15 tvrtki s ukupno 338 milijuna eura i 4612 zaposlenih, dolazi iz prehrambene industrije, ali je na prvom mjestu po prihodima industrija automobilskih dijelova. Šest poduzeća, koja zapošljavaju 8044 osobe, ima ukupan prihod od gotovo 1,2 milijarde eura. S prihodima većima od milijardu eura je i 12 tvrtki naftne industrije, koje ukupno zapošljavaju 3011 osoba.

Najprofitabilnijih pet tvrtki ostvaruje dobit od 198 milijuna eura, što je 16 % ukupne dobiti koju su ostvarila makedonska poduzeća u 2014., koja je iznosila 1,3 milijarde eura.

Na prvom mjestu je Johnson Meti, čija je djelatnost proizvodnja autodijelova, s 936 milijuna eura prihoda i dobiti od 56 milijuna eura. Farmaceutska tvrtka Alkaloid je na 10. mjestu s 96 milijuna eura prihoda i 10,2 milijuna eura dobiti.

Tablica 2 – Deset najvećih makedonskih kompanija

Rang	Naziv	Djelatnost	Prihodi EUR
1	Johnson Meti	Industrija autodijelova	936 326 445
2	EVN	Energetika	394 718 766
3	OKTA	Naftna industrija	359 825 074
4	Makpetrol	Naftna industrija	333 604 149
5	Elem	Energetika	240 930 700
6	Feni industri	Metaloprerađivačka ind.	215 719 534
7	Makedonski telekom	Telekomunikacije	132 967 336
8	Lukoil Makedonija	Naftna industrija	110 072 093
9	T-mobile Makedonija	Telekomunikacije	105 071 093
10	Alkaloid	Farmaceutska industrija	96 486 582

Tablica 3 – Deset najprofitabilnijih industrijskih grana u Makedoniji

Industrija	Broj kompanija	Dobit EUR
Industrija autodijelova	4	62 231 481
Telekomunikacije	4	59 469 328
Rudnik	3	55 995 652
Industrija građevinskog materijala	7	37 739 846
Građevinarstvo	27	37 640 581
Energetika	5	19 134 521
Trgovina	7	17 781 962
Prehrambena industrija	12	16 924 798
Farmacija	6	16 102 983
Proizvodnja pića	4	14 668 311

Izvor: Privredni vjesnik 3897 od 12. 10. 2015.

Put u budućnost Krke popločen s 2,2 milijarde eura

Uspjeh Krke, farmaceutske tvrtke koja je počela s radom prije 60 godina sa samo devet zaposlenika, temelji se na istraživanju i razvoju na kojem je sada angažirano 600 ljudi. Oni trenutačno rade na 175 novih proizvoda. Sasvim je izvjesno da će dio proizvoda u razvoju biti u budućnosti toliko tržišno uspješan da će

Krka i dalje privlačiti nove ljude povrh sadašnjih 11 000 zaposlenih u Sloveniji i diljem svijeta. Na godišnjoj razini Krka izdvaja za istraživanja i razvoj 9,5 % svih prihoda, Slovenija oko dva, dok EU teži doseći 3 %. U posljednjem desetljeću Krka je uložila u pomlađivanje i povećanje proizvodnih kapaciteta 1,3 milijarde eura. Zajedno s 900 milijuna eura uloženi u istraživanje i razvoj Krka je put u budućnost popločala sa 2,2 milijarde eura. Godišnja izdvajanja za razvoj iznose 100 milijuna eura, a dio za dividende 80 milijuna eura. Početkom studenoga otvoren je Nottol 2, najveća investicija posljednjih godina, a mjesec dana prije toga i novi pogon u Krškom Sintezu 1. S obje investicije Krka je povećala proizvodne mogućnosti s četiri milijarde tableta i kapsula na 12 milijardi, a za tri godine planira proizvoditi 17 milijardi kapsula i tableta. Jože Colarič, prvi čovjek Krke, dao je zanimljiv odgovor na pomalo šaljivo pitanje o tome može li Krka proizvesti tablete koje bi donekle ublažile depresivnost Slovenije. "Takav lijek na žalost nemamo, ali bih preporučio manje jadikovanja i zavisti, a više usredotočenosti na razvoj, znanje, rad i budućnost", poručio je Colarič.

Izvor: Privredni vjesnik 3904 od 30. 11. 2015.

Rast dionica Krke

Vrijednost dionica Krke porasla je sa 60 na 65 eura. Upućeniji smatraju da će njihova vrijednost i dalje rasti jer za to postoji uporište u snažnom investicijskom ciklusu kroz koji prolazi ta tvrtka. Ovih dana svečano je predan u rad novi pogon za proizvodnju lijekova u tvrdom obliku koji s još nekoliko projekata u realizaciji diže proizvodne mogućnosti Krke za 40 %. Ulagачi nestrpljivo čekaju objavu izvješća o devetomjesečnom poslovanju iz kojeg će lakše razabrati koliko je Krka bila uspješna u ovladavanju rizicima na tržištu istočne Europe. Tamošnji rizici uvelike su krojili i rezultate i cijenu dionica Krke.

Izvor: Privredni vjesnik 3902 od 16. 11. 2015.

Rast prihoda i dobiti Krke

Farmaceutska industrija Krka u prvih je devet mjeseci ove godine ostvarila prihode od prodaje od 863,3 milijuna eura, što je na godišnjoj razini porast za 1 %, dok je čista dobit porasla za 5 %, na 133,3 milijuna. Za investicije je bilo izdvojeno 70 milijuna eura. U 2016. Krka planira ukupni prihod od 1,2 milijarde eura te 160 milijuna eura dobiti, uz predviđene investicije od 162 milijuna eura.

Izvor: Privredni vjesnik 3903 od 23. 11. 2015.

Sinergija hrvatske industrije i znanosti

Akademsko poduzetništvo izuzetno je značajno za sva napredna gospodarstva svijeta pa tako i hrvatsko. Stoga treba potaknuti poduzetnički duh u studentskoj populaciji, gdje se krije neslućeni potencijal", poručio je prorektor Sveučilišta u Zagrebu za inovacije, transfer tehnologije i komunikacije prof. dr. sc. Miljenko Šimpraga na Sajmu ideja – Sinergija hrvatske industrije i znanosti, održanom u Hrvatskoj gospodarskoj komori u sklopu proslave 96. godišnjice djelovanja Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije (FKIT), a pod pokroviteljstvom Grada Zagreba, Ministarstva gospodarstva i Sveučilišta u Zagrebu. Sajam ideja proizvod je suradnje HGK-a i FKIT-a, nastao iz želje da se intenzivira suradnja akademske zajednice s gospodarstvom.

"Glavni je cilj jačanje gospodarstva putem inovacija i zajedničkih projekata", rekla je pomoćnica direktorice za industriju HGK-a Gordana Pehlec Pavlović dodavši kako osobni kontakt ostaje ključni faktor kod uspostave ozbiljne suradnje. Istaknula je i kako je HGK, koji ima svu infrastrukturu potrebnu za koordinaciju i povezivanje zainteresiranih stranaka, otvoren za suradnju. Na sajmu su dodijeljene i nagrade za najbolje studentske završne i diplomске radove izrađene u industriji ili s potencijalnom primjenom u industriji. Prvu nagradu osvojio je Matija Bjelobradić za rad "Vulkanizacija EPDM ovojnice električnog kabela uz difunkcionalni peroksidni inicijator", a novčanu nagradu dodjeljuje tvrtka Agroproteinka. Drugu nagradu osvojila je Marija Sigurnjak za rad "Ispitivanje karakteristika biogoriva na osnovi smjese *n*-butanola i dizelskog goriva", a novčanu nagradu dodijelila je tvrtka Labena.

Izvor: Privredni vjesnik 3899 od 26. 10. 2015.

Tajna uspjeha Saponije

Jedna od rijetkih preživjelih perjanica nekada moćne osječke industrije bez sumnje je Saponia, a posljednje dvije godine i Kandid. U čemu je tajni recept za stalni rast proizvodnje, prodaje, izvoza, plaća... pitali smo Damira Skendera, prvog čovjeka osječke Saponije.

"Izvozimo 54 % proizvedenog. Tehnološki smo na visokoj razini, a zaposlenici su nam kvalitetni i puni entuzijazma. Uvjeren sam kako je to jezičac na vagi koji nas čini uspješnima. Posljednjih šest-sedam godina prosječna godišnja stopa rasta nam iznosi 6 %. U prvih devet mjeseci ove godine Saponia je rasla 6,7 %, a Kandid 29 %. Pri tome smo zaposlili dvadesetak novih radnika. U ovim gospodarskim uvjetima našli smo dobar načina kako uspješno poslovati. Među ostalim, 'tajna' je u dugotrajnoj viziji, stručnosti i entuzijazmu ljudi koji rade i vode poslove", kaže Skender.

Izvor: Privredni vjesnik 3900 od 2. 11. 2015.